

Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Декан факультету бізнесу і фінансів

проф. Гаврись О. М.

\_\_\_\_\_.(прізвище, ініціали)

\_\_\_\_\_.(підпис)

“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2010 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАММА

Навчальної дисципліни Місцеві фінанси

\_\_\_\_\_.(найменування дисципліни)

Підготовки \_\_\_\_\_бакалаврів\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_.(назва освітньо - кваліфікаційного рівня)

За спеціальністю \_\_\_\_\_6.030508- 01 „Фінанси”\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_.(код і назва спеціальності)

Напряму підготовки \_\_\_\_\_6.030508 „Фінанси і кредит”\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_.(код і назва напрямку підготовки)

**Відповідальний лектор**

Ст. викладач

І. М. Мурашко

**Розглянуто на засіданні кафедри**

«Фінансів та оподаткування»

\_\_\_\_\_“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2010 р.

Протокол № \_\_\_\_\_

Завідувач \_\_\_\_\_проф. Міщенко В. А.

\_\_\_\_\_.(прізвище та ініціали)

\_\_\_\_\_.(прізвище та ініціали)

\_\_\_\_\_.(підпис)

\_\_\_\_\_“\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2010 р.

2010 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

«УЗГОДЖЕНО»

«УЗГОДЖЕНО»

\_\_\_\_\_  
(найменування спеціальності)

\_\_\_\_\_  
(підпис завідувача кафедри)  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ р.

## ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Дата засідання кафедри					
Номер протоколу					
Підпис завідувача кафедрою					
Підпис декана факультету					
Дата затвердження					

## ВСТУП

Місцеві фінанси є невід’ємною складовою фінансової системи країни. Вони є сукупністю фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, які спрямовуються на виконання цими органами як власних так і делегованих ними функцій і завдань.

В останні десятиріччя роль місцевих фінансів в фінансовій системі держави підвищується через зростаючу регіоналізацію економічних і соціальних проектів, а також процесів управління.

Через місцеві фінанси держава активно здійснює свою соціальну політику.

Через фінансові системи місцевих органів влади і самоврядування мобілізується значна частина валового внутрішнього продукту.

Функції соціально-економічного регулювання, які виконують місцеві фінанси, включають в себе вилучення, розподіл і перерозподіл частини ВВП, забезпечення економічного зростання і надання громадянам належного рівня громадських послуг, що знаходяться в сфері компетенції органів місцевої влади і самоврядування.

Завдання курсу полягає у вивченні суті і значення місцевих фінансів, засад їхнього функціонування як одного з дійових важелів економічної політики місцевих органів самоврядування; набуття вмінь аналізувати використання доходів органів місцевого самоврядування.

Предмет вивчення становлять фінансові відносини, що виникають на різних рівнях адміністративно-територіальних утворень у процесі формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування.

Мета курсу: надання знань про сутність і роль місцевих фінансів у економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень та механізм їх функціонування.

В ході вивчення цієї дисципліни використовуються такі види занять: лекції, практичні заняття, поточний та підсумковий модульний контроль, тестування знань студентів, підготовка рефератів і обговорення доповідей.

Передбачена самостійна робота студентів з використанням підручників, науково-економічної та нормативно-методичної літератури, інформації з мережі Internet, даних статистичних довідників. Усі види занять розроблено відповідно до положень Болонської декларації.

## Розділ І ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

### І.І Розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять

Семестр	Загальний обсяг (годин)	З них		За видами навчання						Індивідуальні				Терміни практики	Контрольні заходи				Звітність	
		Аудиторні заняття (години)	Самостійні заняття (години)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Семінари	Консультації	Самостійна робота під керівництвом викладача	Курсовий проект (робота)	ОДЗ	РГЗ	ІТР		Модульна контрольна робота №1	Модульна контрольна робота №2	Модульна контрольна робота №3	Колоквіум	Залік	Екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
<b>6</b>	<b>108/ 3 кр.</b>	<b>80</b>	<b>100</b>	<b>32</b>		<b>48</b>									+	+				+

1.2. План вивчення навчальної дисципліни “Місцеві фінанси” ”

Поряд- ковий № заняття	Види навч. занять (Л.ЛЗ. ПЗ.С)	Кільк. годин	Номери семестрів, найменування тем і питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу студентам.	Потрібний рівень сформованості знань та умінь для кожного питання	Інформаційно- методичне забезпечення
1	2	3	4	5	6
			<b>Модуль № 1 Місцеві фінанси, управління ними та фінансовий контроль на регіональному рівні/2 кр</b>		
1	Л	2	<b>Тема 1. Місцеві фінанси, їх сутність, склад, роль у розвитку економічної інфраструктури</b> <i>Основні питання лекції.</i> 1. Місцеві фінанси як система формування, розподілу і використання грошових та інших фінансових ресурсів. 2. Функції місцевих фінансів, які за-безпечуються через місцеві фінанси. 3. Елементи системи місцевих фінансів.	3.2.	21 (с.10-14); 33 (с.225-229)
2-3	ПЗ	4	<i>Основні питання практичного заняття.</i> 1. Структура місцевих фінансів. 2. Місцеві бюджети як засіб планування доходів і витрат. 3. Роль місцевих фінансів у розвитку соціальної інфраструктури.	У.1	21 (с.10-14); 33 (с.225-229)
	С	8	<i>Основні питання самостійної роботи</i> 1. В чому полягає сутність місцевих фінансів? 2. Які функції виконують місцеві фінанси? 3. З яких елементів складається система місцевих фінансів? 4. Хто є суб'єктами системи місцевих фінансів? 5. Який основний спосіб формування місцевих фінансів? 6. На базі яких територіальних одиниць формуються місцеві фінанси? 7. З чого складається економічна і соціальна інфраструктура територій?	У.1	21 (с.10-14); 33 (с.225-229)
3-4	Л	4	<b>Тема 2. Місцеві бюджети – визначна ланка місцевих фінансів</b> <i>Основні питання лекції.</i> 1. Взаємозв'язок місцевих і державних фінансів. 2. Права органів місцевого самоврядування, щодо здійснення і забезпечення соціально-економічного розвитку територій.	3.1	10 (с. 176-244); 13 (с. 108-140); 14 (с. 65-70); 15 (с.189-199); 18 (с. 68, 69)

			3. Поняття самостійності місцевих бюджетів.		
5,6,7	ПЗ	4	<i>Основні питання практичного заняття.</i> 1. Фінансові взаємовідносини органів місцевого самоврядування з підприємствами і установами на їх території. 2. Обов'язки місцевих органів самоврядування, щодо забезпечення соціальних стандартів. 3. Реальний зміст самостійності місцевих бюджетів.	У.1	10 (с. 176-244); 13 (с. 108-140); 14 (с. 65-70); 15 (с.189-199); 18 (с. 68, 69)
	С	12	<i>Основні питання самостійної роботи</i> 1. Дайте визначення системи місцевих бюджетів. 2. Перелічіть місцеві бюджети, які входять до зведених бюджетів. 3. Якими законодавчими актами регулюється фінансова діяльність органів самоврядування?	3.2	10 (с. 176-244); 13 (с. 108-140); 14 (с. 65-70); 15 (с.189-199); 18 (с. 68, 69)
8,9,10	Л	6	<b>Тема 3. Регіональні цільові фонди місцевого самоврядування</b> <i>Основні питання лекції</i> 1. Мета і завдання регіональних цільових фондів 2. Ресурсна база місцевого самоврядування. 3. джерела формування єдиного позабюджетного фонду. 4. Валютні фонди..	3.1	4 (с. 13, 14); 6 (с. 309-376); 21 (с. 203-250)
11,12	ПЗ	4	<i>Основні питання практичного заняття.</i> 1. Регіональні цільві фонди, як джерело накопичення ресурсів. 2. Цільові фонди, як складові позабюджетних фондів. 3. Статути цільових фондів. 4. Резервні фонди.	У.1	4 (с. 13, 14); 6 (с. 309-376); 21 (с. 203-250)
	С	12	<i>Основні питання самостійної роботи</i> 1. Що можна відносити до ресурсної бази місцевого самоврядування? 2. Якими є власні доходи місцевих бюджетів? 3. Що таке закріплені доходи місцевих бюджетів?  4. Що відносити до регульованих доходів місцевих бюджетів? 5. Які основні напрямки витрат місцевих бюджетів?	3.2	4 (с. 13, 14); 6 (с. 309-376); 21 (с. 203-250)
13	Л	2	<b>Тема 4. Планування і порядок фінансування видатків місцевих бюджетів.</b>	3.1	1 (с. 15-17); 9 (с. 129-131); 13

			<p><i>Основні питання лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Соціально-економічне значення видатків місцевих бюджетів.</li> <li>2. Розмежування видатків між місцевими бюджетами.</li> <li>3. Приоритети бюджетної політики і їх виконання на місцях.</li> <li>4. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості.</li> </ol>		(с.155-170); 27 (с. 65-66)
14,15	ПЗ	4	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Напрямки за якими плануються видатки місцевих бюджетів.</li> <li>2. Групи видатків.</li> <li>3. Субсидіарність у міжбюджетних від-носінах.</li> <li>4. Порядок складання та розгляду місцевих бюджетів..</li> </ol>	У.1	1 (с. 15-17); 9 (с. 129-131); 13 (с.155-170); 27 (с. 65-66)
	С	8	<p><i>Основні питання самостійної роботи</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте визначення інституту позабюджетних фондів органів самоврядування.</li> <li>2. З яких джерел формуються валютні фонди місцевих органів влади?</li> <li>3. З якою метою створюються резервні фонди органів місцевої влади?</li> <li>4. Назвіть і охарактеризуйте напрямки використання коштів позабюджетних фондів органів місцевої влади.</li> <li>5. Визначте роль позабюджетних фондів у керуванні розвитком соціально-економічних територіальних систем.</li> </ol>	4 (с.13-14);10 (с. 207-245); 13 (с.105-150); 18 (с. 69-70).	1 (с. 15-17); 9 (с. 129-131); 13 (с.155-170); 27 (с. 65-66)
16,17	Л	4	<p><b>Тема 5. Планування і порядок фінансування видатків місцевих бюджетів.</b></p> <p><i>Основні питання лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Соціально-економічне значення видатків місцевих бюджетів.</li> <li>2. Розмежування видатків між місцевими бюджетами.</li> <li>3. Приоритети бюджетної політики і їх виконання на місцях.</li> <li>4. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості.</li> </ol>	4 (с.13-14);10 (с. 207-245); 13 (с.105-150); 18 (с. 69-70).	17,18,19,20,21,26 -28
18,19	ПЗ	4	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Напрямки за якими плануються видатки місцевих бюджетів.</li> <li>2. Групи видатків.</li> <li>3. Субсидіарність у міжбюджетних від-носінах.</li> <li>4. Порядок складання та розгляду місцевих бюджетів.</li> </ol>		17,18,19,20,21,26 -28
	С	10	<p><i>Основні питання самостійної роботи</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Як формуються фінансові нормативи бюджетної забезпеченості?</li> <li>2. В чому полягає зміст принципу субсидіарності?</li> </ol>	4 (с.13-14);10 (с. 207-245); 13 (с.105-150); 18 (с. 69-70).	17,18,19,20,21,26 -28



			3. На що спрямовуються видатки місцевих бюджетів? 4. Визначте групи видатків місцевих бюджетів. 5. Визначте порядок складання кошторису витрат місцевих бюджетів. 6. Як здійснюється фінансування делегованих повноважень в місцевих органах влади? 7. Як розраховується платоспроможність територій?		
20,21	Л	4	<b>Тема 6. Міжбюджетні відносини і їх складові.</b> <i>Основні питання лекції</i> 1. Концепції державної регіональної політики і організації внутрішніх міжбюджетних відносин. 2. Поняття бюджетних трансфертів і їх правове регулювання. 3. Поняття вертикальних та горизонтальних балансів. 4. Фінансове вирівнювання.	3.1	16 (с. 199-200); 19 (с.66-67); 21 (с. 119-125)
22,23,24	ПЗ	6	<i>Основні питання практичного заняття.</i> .1. Інструменти міжбюджетних відносин. 2. Зарубіжний досвід між- бюджетних відносин і використання між-бюджетних трансфертів. 3. Правові засади і організація бюджетного вирівнювання в Україні. 4. Досвід фінансового вирівнювання.	3.2.	16 (с. 199-200); 19 (с.66-67); 21 (с. 119-125)
	С	10	<i>Основні питання самостійної роботи</i> 1. Якими законодавчими і нормативними актами регламентуються міжбюджетні відносини? 2. Що входить у поняття міжбюджетних трансфертів? 3. Що таке вертикальні та горизонтальні дисбаланси? 4. Що таке бюджетний процес? 5. Що таке фінансове вирівнювання? 6. Який є порядок розгляду та затвердження місцевих бюджетів?	3.1.	16 (с. 199-200); 19 (с.66-67); 21 (с. 119-125)
	8 тижд	2	<b>Модульна контрольна робота № 1</b>		
			<b>Модуль 2. Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності та фінанси житлово-комунального господарства.</b> <b>3 кредити</b>		
25,26	Л	4	<b>Тема 7. Управління фінансами і фінансовий контроль на регіональному рівні.</b>	3.2	13 (с.108-175); 15 (с. 189-200); 26 (с. 56, 58).

			<p><i>Основні питання лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Місцеві фінансові органи їх функції.</li> <li>2. Система організації місцевих фінансових органів.</li> <li>3. Поняття касового виконання місцевих бюджетів.</li> </ol>		
27,28,29	ПЗ	6	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Система касового виконання місцевих бюджетів.</li> <li>2. Аудит фінансової діяльності органів місцевого самоврядування.</li> <li>3. Контролюючі органи і здійснення контролю за фінансовою діяльністю органів місцевого самоврядування.</li> </ol>	У.2	13 (с.108-175); 15 (с. 189-200); 26 (с. 56, 58).
	С	12	<p><i>Основні питання самостійної роботи</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Якими є функції місцевих фінансових органів?</li> <li>2. З яких інституцій складається система місцевих фінансових органів?</li> <li>3. Яким чином в місцевих бюджетах передбачено покриття тимчасового касового дефіциту?</li> <li>4. Яким чином здійснюється контроль за фінансовою діяльністю органів місцевої влади?</li> </ol> <p>Який порядок отримання позичок на виконання місцевих бюджетів</p>	3.1.	13 (с.108-175); 15 (с. 189-200); 26 (с. 56, 58).
30	Л	2	<p><b>Тема 8. Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності</b></p> <p><i>Основні питання лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Інститут комунальної форми авоасності</li> <li>2. Поняття форми комунального кредиту.</li> <li>3. Муніципальні підприємства.</li> </ol>	У.2.	11 (с.207-305); 35 (с. 193-195)
31 32 33	ПЗ	6	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особливості реалізації прав комунальної власності.</li> <li>2. Правове регулювання комунального кредиту.</li> <li>3. Вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку комунального кредитування.</li> </ol>	32, У2	11 (с.207-305); 35 (с. 193-195)
	С	10	<p><i>Основні питання самостійної роботи</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Що таке комунальний сектор економіки?</li> <li>2. Яким може бути юридичний статус комунальних підприємств?</li> <li>3. На якій основі може використовуватися майно комунальних підприємств?</li> <li>4. Куди перераховується податок на прибуток комунальних підприємств?</li> </ol>	У3	11 (с.207-305); 35 (с. 193-195)

			<p>5. Ким встановлюється порядок і межі комунальних платежів?</p> <p>6. Що входить до складу фінансових джерел житлово-комунальних підприємств?</p>		
34	Л	2	<p><b>Тема 9. Фінанси житлово-комунального господарства</b></p> <p><i>Основні питання лекції</i></p> <p>1. Надання послуг населенню в сфері житлово-комунального господарства.</p> <p>2. Форми власності житлово- комунальних підприємств.</p> <p>3. Фінансові джерела житлово-комунального господарства.</p>	3.1.	7 (с.137-154, 201-210); 8 (с. 61, 62)
35,36,37	ПЗ	6	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <p>1. Комунальні платежі.</p> <p>2. Забезпечення ефективності житлово-комунального господарства.</p> <p>3. Альтернативні форми надання житлово-комунальних послуг.</p> <p>.</p>	3.2.	7 (с.137-154, 201-210); 8 (с. 61, 62)
	С	10	<p><i>Основні питання самостійної роботи</i></p> <p>1.Які послуги надаються населенню в сфері житлово-комунального господарства?</p> <p>2.Які види діяльності здійснюються в сфері житлово-комунального господарства?</p> <p>3.Дайте характеристику формам організації житлово-комунальних підприємств.</p> <p>4.Перелік джерела фінансування житлово- комунального господарства.</p>	У.1	7 (с.137-154, 201-210); 8 (с. 61, 62)
38	Л	2	<p><b>Тема 10. Основи організації фінансів місцевих органів влади в зарубіжних країнах.</b></p> <p><i>Основні питання лекції</i></p> <p>1. Зарубіжні стандарти організації місцевих фінансів.</p> <p>2.Зарубіжний досвід забезпечення ресурсної бази органів місцевого самоврядування</p>	3.1.	20 (с.5-93, 156-303); 29 (с. 37-94); 34 (с. 195, 196)
39,40	ПЗ	4	<p><i>Основні питання практичного заняття.</i></p> <p>1. Міжнародні стандарти в організації місцевих фінансів.</p> <p>2. Зарубіжний досвід створення позабюджетних фондів.</p>	3.2	20 (с.5-93, 156-303); 29 (с. 37-94); 34 (с. 195,

			3. Фінанси муніципальних підприємств в зарубіжних країнах		196)
	С	8	<i>Основні питання самостійної роботи</i> 1 Що входить до ресурсної бази місцевого самоврядування? 2. Якою є структура організації фінансів органів місцевої влади в зарубіжних країнах? 3. Перелічіть муніципальні платежі в зарубіжних країнах. 4. На які цілі використовуються міжбюджетні трансферти за кордоном?	3.2, У.1.	20 (с.5-93, 156-303); 29 (с. 37-94); 34 (с. 195, 196)
40	15 тижд.	2	<b>Модульна контрольна робота № 2</b>		
Всього	80 (Л,ПЗ) 100 (С)				

**1.3. Розподіл викладачів за потоками, навчальними групами**на 2010/2011 навчальний рік.

Семестр	Вчене звання, ступінь, прізвище, ініціали викладача	<i>Вид занять</i>	№№ потоків, навчальних груп
6	Ст. викладач Мурашко І. М.	Л	БФ – 38 а,б
	Асистент Салига А. В.	ПЗ	БФ – 38 а,б

Завідувач кафедру  
“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2010 р.

**1.4. Розподіл викладачів за потоками, навчальними групами**На 2011/2012 навчальний рік.

Семестр	Вчене звання, ступінь, прізвище, ініціали викладача	<i>Вид занять</i>	№№ потоків, навчальних груп

Завідувач кафедру  
“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20 р.

**1.5. Розподіл викладачів за потоками, навчальними групами  
на \_\_\_\_\_ навчальний рік.**

Семестр	Вчене звання, ступінь, прізвище, ініціали викладача	<i>Вид занять</i>	№№ потоків, навчальних груп

Завідувач кафедру

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20 р.

## 2. Засоби для проведення поточного контролю

Коли проводяться (№ занять)	Варіанти і зміст модульних контрольних робіт (контрольних робіт)		Строки проведення (на якому тижні семестру)
1	2		3
24	<b>Модульна контрольна робота № 1</b> <b>Місцеві фінанси, управління ними та фінансовий контроль на регіональному рівні/2 кр</b>		8
	Варіант 1	1. В чому полягає сутність місцевих фінансів? 2. Як здійснюється фінансування делегованих повноважень в місцевих органах влади? 3. Тест	
	Варіант 2	1. Як розраховується платоспроможність територій? 2. Які функції виконують місцеві фінанси? 3. Тест.	
	Варіант 3	1. З яких елементів складається система місцевих фінансів? 2. Якими законодавчими і нормативними актами регламентуються міжбюджетні відносини? 3. Тест.	
	Варіант 4	1. Що входить у поняття міжбюджетних трансфертів? 2. Хто є суб'єктами системи місцевих фінансів? 3. Тест	
	Варіант 5	1. Який основний спосіб формування місцевих фінансів? 2. Що таке вертикальні та горизонтальні дисбаланси? 3. Тест	

1	2		3
	Варіант 6	1. Що таке бюджетний процес? 2. На базі яких територіальних одиниць формуються місцеві фінанси? 3. Тест	
	Варіант 7	1. З чого складається економічна і соціальна інфраструктура територій? 2. Що таке фінансове вирівнювання? 3. Тест	
	Варіант 8	1. Який є порядок розгляду та затвердження місцевих бюджетів? 2. Дайте визначення системи місцевих бюджетів 3. Тест	
	Варіант 9	1. Перелічіть місцеві бюджети, які входять до зведених бюджетів. 2. Якими є функції місцевих фінансових органів? 3. Тест	
	Варіант 10	1. З яких інституцій складається система місцевих фінансових органів? 2. Якими законодавчими актами регулюється фінансова діяльність органів самоврядування? 3. Тест	
	Варіант 11	1. Що можна відносити до ресурсної бази місцевого самоврядування? 2. Яким чином в місцевих бюджетах передбачено покриття тимчасового касового дефіциту? 3. Тест	



1	2	3	
	Варіант 12	1. Яким чином здійснюється контроль за фінансовою діяльністю органів місцевої влади? 2. Якими є власні доходи місцевих бюджетів? 3. Тест	
	Варіант 13	1. Що таке закріплені доходи місцевих бюджетів? 2. Який порядок отримання позичок на виконання місцевих бюджетів? 3. Тест	
	Варіант 14	1. Що таке комунальний сектор економіки? 2. Що відносити до регульованих доходів місцевих бюджетів? 3. Тест	
	Варіант 15	1. Які основні напрямки витрат місцевих бюджетів? 2. Яким може бути юридичний статус комунальних підприємств? 3. Тест	
40	<b>Модульна контрольна робота № 2</b> <b>Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності та фінанси житлово-комунального господарства / 3 кредити</b>		15
	Варіант 1	1. На якій основі може використовуватися майно комунальних підприємств? 2. Дайте визначення інституту позабюджетних фондів органів самоврядування 3. Тест	

1	2		3
	Варіант 2	1. З яких джерел формуються валютні фонди місцевих органів влади? 2. Куди перераховується податок на прибуток комунальних підприємств? 3. Тест	
	Варіант 3	1. Ким встановлюється порядок і межі комунальних платежів? 2. З якою метою створюються резервні фонди органів місцевої влади? 3. Тест	
	Варіант 4	1. Назвіть і охарактеризуйте напрямки використання коштів позабюджетних фондів органів місцевої влади. 2. Що входить до складу фінансових джерел житлово-комунальних підприємств? 3. Тест	
	Варіант 5	1. Які послуги надаються населенню в сфері житлово-комунального господарства? 2. Визначте роль позабюджетних фондів у керуванні розвитком соціально-економічних територіальних систем. 3. Тест	
	Варіант 6	1. Як формуються фінансові нормативи бюджетної забезпеченості? 2. Які види діяльності здійснюються в сфері житлово-комунального господарства? 3. Тест	

1	2		3
	Варіант 7	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дайте характеристику формам організації житлово-комунальних підприємств.</li> <li>2. В чому полягає зміст принципу субсидіарності?</li> <li>3. Тест</li> </ol>	
	Варіант 8	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. На що спрямовуються видатки місцевих бюджетів?</li> <li>2. Що входить до ресурсної бази місцевого самоврядування?</li> <li>3. Тест</li> </ol>	
	Варіант 9	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Якою є структура організації фінансів органів місцевої влади в зарубіжних країнах?</li> <li>2. Визначте групи видатків місцевих бюджетів.</li> <li>3. Тест</li> </ol>	
	Варіант 10	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Визначте порядок складання кошторису витрат місцевих бюджетів.</li> <li>2. Перелічіть муніципальні платежі в зарубіжних країнах.</li> <li>3. Тест</li> </ol>	
	Варіант 11	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Як розраховується платоспроможність територій?</li> <li>2. Якими законодавчими і нормативними актами регламентуються міжбюджетні відносини?</li> <li>3. Тест</li> </ol>	

1	2		3
	Варіант 12	1. Хто є суб'єктами системи місцевих фінансів? 2. Який основний спосіб формування місцевих фінансів? 3. Тест	
	Варіант 13	1. На базі яких територіальних одиниць формуються місцеві фінанси? 2. З чого складається економічна і соціальна інфраструктура територій? 3. Тест	
	Варіант 14	1. Який є порядок розгляду та затвердження місцевих бюджетів? 2. Якими є функції місцевих фінансових органів? 3. Тест	
	Варіант 15	1. З яких інституцій складається система місцевих фінансових органів? 2. Яким чином в місцевих бюджетах передбачено покриття тимчасового касового дефіциту? 3. Тест	

### Критерії оцінювання рівня знань студентів з дисципліни „Місцеві фінанси”

Оцінка бали	Критерії оцінювання		
	Теоретичні запитання	Практичне завдання	Тести, % правильних відповідей
5A	розкриті повністю з дотриманням наукового стилю викладення матеріалу, сформульовані оригінальні висновки, отримані на основі програмного й додаткового матеріалу, законодавчих та нормативних актів, запитання проілюстровані актуальними прикладами із практики	виконано повністю із застосуванням системних знань й логіки економічного дослідження, наведено чіткі й аргументовані висновки щодо вирішення поставленої задачі	95 - 100
5B	розкриті повністю згідно з програмним матеріалом дисципліни, сформульовані висновки, отримані на основі програмного навчального матеріалу, законодавчих та нормативних актів	виконано в цілому правильно із застосуванням знань навчального матеріалу, наведено висновки щодо вирішення поставленої задачі, можливі незначні неточності	90-94
4B	розкриті повністю згідно з матеріалом дисципліни, сформульовані висновки, отримані на основі знань, передбачених навчальною програмою, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень	виконано в цілому правильно із застосуванням знань навчального матеріалу, можливі окремі неточності, припущені окремі несуттєві помилки	81-89
4C	розкриті повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущені незначні помилки	виконано в цілому правильно із застосуванням основних знань навчального матеріалу, припущені несуттєві помилки	75-80
3D	розкриті неповністю при викладенні програмного матеріалу допущені суттєві погрішності або помітні помилки, які впливають на зміст відповіді	виконано неповністю із застосуванням навчального матеріалу без достатнього розуміння, припущені помилки	66 -74
3E	розкриті неповністю, допущені суттєві помилки, які впливають на зміст відповіді, значні труднощі викладення матеріалу	виконано неповністю із значною кількістю помилок	60-65
2 FX	розкриті неповністю або зовсім не розкриті, значні труднощі викладення матеріалу	велика кількість грубих помилок	55-59
2 F	не розкрито, труднощі викладення матеріалу на елементарному рівні	не виконано	50-55

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS .

**Переведення показників успішності знань студентів у систему  
оцінювання за шкалою ECTS**

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за бальною шкалою, що використовується в НТУ «ХП»	Оцінка за національною шкалою
відмінне виконання	A	5 A	відмінно
вище середнього рівня	B	5B	
взагалі робота правильна, але з певною кількістю помилок	C	4 B	добре
		4 C	
непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	3Д	задовільно
виконання задовольняє мінімальні критерії	E	3 E	
потрібне повторне перескладання	FX	2 FX	незадовільно
повторне вивчення дисципліни	F	2 F	

### 3. Інформаційно-методичне і матеріальне забезпечення

№ п/п	Назва підручників, навчальних посібників, методичних вказівок, каталог інформаційного і матеріального забезпечення	Де застосовується
1	2	3
	<p style="text-align: center;"><b>Основна література:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Акімова І., Вахненко Т. Становлення ефективної системи регулювання місцевих запозичень в Україні // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 5. – С. 15-22.</li> <li>2. Бондаренко В. Л., Кобзистий О. М. Застосування правила Г. Жеза при дослідженні структури асигновань на розвиток міста // Фінанси України. – 2002. – № 1. – С. 20-27.</li> <li>3. Буряк П. Ю. Міжбюджетні відносини та перспективи формування місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2001. – № 6. – С. 14-23.</li> <li>4. Бурячко А. Є., Палій М. П. Удосконалення фінансового механізму місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2003. – № 8. – С. 13-18.</li> <li>5. Бюджетний кодекс України. – К.: Артек, 2002. – 75 с.</li> <li>6. Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України. – К.: МІОС, 2002. – 608 с.</li> <li>7. Василик О. Д., Павлюк К. В. Бюджетна система України. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.</li> <li>8. Голуб'як В. С. Роль підприємства у формуванні місцевих бюджетів та зростанні їх доходів // Статистика України. – 2003. – № 4. – С. 61-64.</li> <li>9. Карпинский Б. А. Региональная сбалансированность финансовой системы государства // Регіональна економіка. – 2003. – № 1. – С. 128-138.</li> <li>10. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України: Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: НІОС, 2009. – 250 с.</li> <li>11. Комунальне господарство. – Х.: Мегаполіс. – 2004. – 350 с.</li> <li>12. Копитов С. М. Функції казначейства з виконання державних та місцевих бюджетів // Регіональна економіка. – 2001. – № 5. – С. 45-50.</li> <li>13. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України: Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 280 с.</li> <li>14. Крайник О. Сучасні підходи до формування місцевих бюджетів // Регіональна економіка. – 2002. – № 4. – С. 65-75.</li> <li>15. Кузькін О., Мельник О. Регіональні бюджети: Способи формування та використання в Україні // Регіональна економіка. – 2004. – № 2. – С. 189-200.</li> <li>16. Лавриев М. Б. Местные налоги и сборы как атрибут финансовой автономии органом местного самоуправления // Регіональна економіка. – 2003. – № 6 – С. 197-208.</li> <li>17. Мних М. В. Роль та значення місцевих фінансів у розвитку місцевого самоврядування //</li> </ol>	<p>Тема 8</p> <p>Тема 10</p> <p>Тема 3</p> <p>Тема 5</p> <p>Тема 3-8 Тема 1-10 Тема 3-8</p> <p>Тема 2</p> <p>Тема 2-3</p> <p>Тема 2-9</p> <p>Тема 7-9 Тема 5,6</p> <p>Тема 1-10</p> <p>Тема 5</p> <p>Тема 6</p> <p>Тема 6</p> <p>Тема 8</p>

	Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 2. – С. 15-17.	
	18. Музика О. Класифікація доходів місцевих бюджетів // Право України. – 2003. – № 10. – С. 68-72.	Тема 3
	19. Павлюк К. В. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2004. – № 5. – С. 67-75.	Тема 4
	20. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навчальний посібник. – 3-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2010. – 495 с.	Тема 10
	21. Петленко Ю. В., Рожко О. Д. Місцеві фінанси.-К.: Кондор, 2008. – 282 с.	Тема 1-10
	22. Прядко В. В. Особенности формирования баланса производственных, имущественных и финансовых ресурсов территории // Экономика Украины. – 2001. – № 11. – С. 11-20.	Тема 7
	23. Прядко В. В., Здерка Н. Я. Особливості формування бюджетів місцевого самоврядування на 2002 рік // Фінанси України. – 2002. – № 9. – С. 71-72.	Тема 4
	24. Романів М. В. Фінансове забезпечення сталого розвитку регіону // Фінанси України. – 2003. – № 1. – С. 60-62.	Тема 3
	25. Слухай С. В. Особливості фінансової підтримки місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2002. – № 4. – С. 48-55.	Тема 3,4
	26. Стоян В. І. Казначейська система виконання бюджетів // Фінанси України. – 2002. – №5. – С. 56-64.	Тема 4,5
	27. Суховірська О. Б. Фінансові ресурси місцевих органів влади // Фінанси України. – 2002. – №11. – С. 61-67.	Тема 7,8
	28. Тарангул Л. Л. Оцінка податковоспроможності регіону // Фінанси України. – 2003. – №6. – С. 7-13.	Тема 3
	29. Титаренко В. О. Економічні засади місцевого самоврядування. – К.: Знання, 2004. – 312 с.	Тема 4,5
	30. Толуб'як В. Проблеми і перспективи фінансової децентралізації // Економіка України. – 2004. – №2. – С. 22-27.	Тема 7-9
	31. Толуб'як В. С. Удосконалення формування доходів місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2002. – № 11. – С. 68-71.	Тема 3
	32. Управління бюджетними ресурсами регіону//Фінанси України. – 2002. – №12. – С. 51-54.	Тема 2
	33. Фурдиченко Л. Гайдис Н. Міжбюджетні відносини в Україні в сучасних умовах//Регіональна економіка. – 2004. – № 2. – С. 225-229.	Тема 2
	34. Чугунов І. Планування і виконання дохідної частини місцевих бюджетів у механізмі бюджетного регулювання//Регіональна економіка. – 2002. – № 4. – С. 194-199.	Тема 4
	35. Швець В. Я. Насущные проблемы местных бюджетов и пути их преодоления: взгляд практика // Регіональна економіка. – 2003. – № 6. –С. 192-197.	Тема 8



#### 4. Лист внесення змін до робочої навчальної програми

Порядковий № занятъ	Зміст змін, які вносяться
1	2